

KESKKONNAAMET

Kriiside lahendamine ulatusliku reostuse korral

Karmel Ritson loomaabi peaspetsialist | järelevalve arendusbüroo
Liivi Reinhold juhataja | avalike suhete osakond
06.11.2025 Teamsis

**Kes peaks reostuse
likvideerimisega
tegelema?**

Kes peaks reostuse likvideerimisega tegelema?

Kes peaks reostuse likvideerimisega tegelema?

Õiguslik ja korralduslik raamistik

VV määrus nr 65: Otsingu- ja päästetööde tegemise kord Eesti päästepiirkonnas ning reostuse avastamise ja likvideerimise kord Eesti merealal ja piiriveekogudel

- § 16 lg 1 **Merereostustõrje plaaniga** määratakse kindlaks merereostuse avastamise, lokaliseerimise ja likvideerimise, sealhulgas rannikureostuse likvideerimise korraldus Eesti merealal

Päästeseadus

- § 3 lg 1 Päästesündmus on ootamatu olukord, mis vahetult ohustab füüsikaliste või keemiliste protsesside kaudu inimese elu, tervist, vara või **keskkonda** tulekahju, loodusõnnetuse, plahvatuse, liiklusõnnetuse, **keskkonna reostuse** vm sarnase olukorra korral

Õiguslik ja korralduslik raamistik

VV määrus nr 5 *Päästesündmusel osalevate riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning isikute koostöö kord*

- § 5 lg 1 Päästesündmuse lahendamise juhtimiseks ja asutuste ning isikute koostöö paremaks tagamiseks võib päästetöö juht moodustada **staabi**

Keskkonnavastutuse seadus

- § 1 lg 1 Seadus reguleerib keskkonnale tekitatava kahju vältimist ja heastamist, lähtudes põhimõttest, et **saastaja maksab**.
- Keskkonnaameti ülesanne on tuvastada vastutavad saastajad ning tagada, et isikud ja ettevõtted kes on keskkonnakahju või selle ohu põhjustanud, tegeleks ka vältimise ja heastamisega.

Õiguslik ja korralduslik raamistik

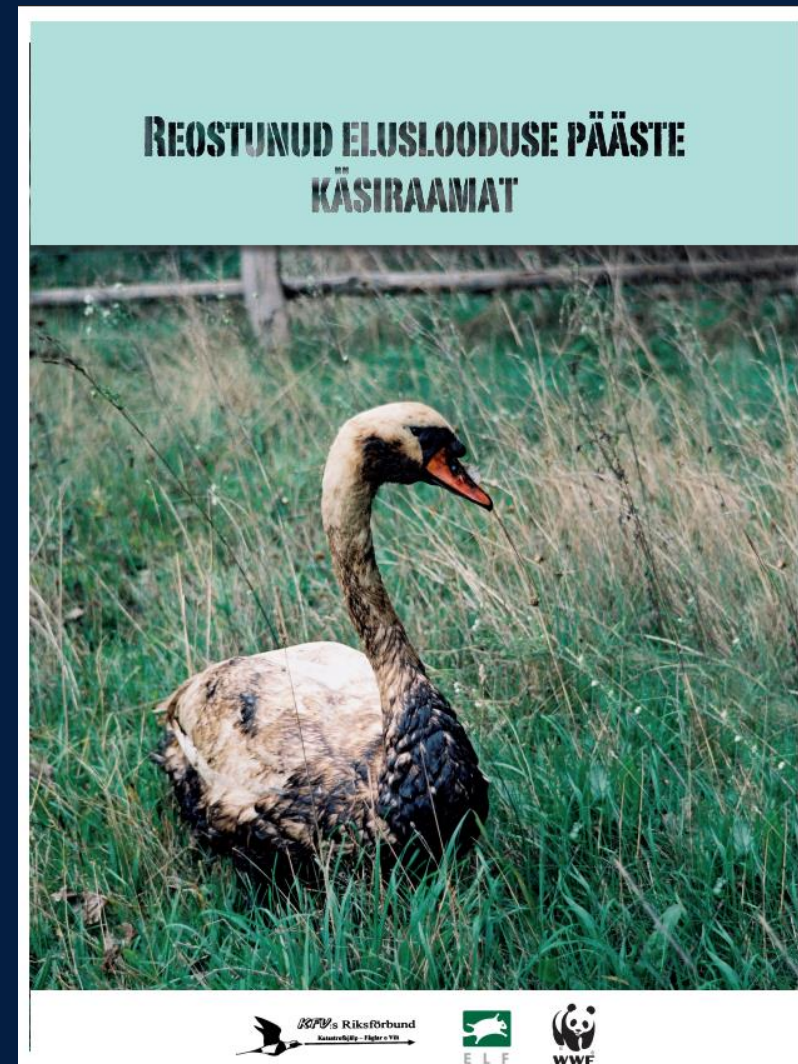
Looduskaitseseadus

- § 62 lg 1 Looma abitud olukorda põhjustavate asjaolude **kõrvaldamist** ning abitusse olukorda sattunud või vigastatud looma vedu ning loodusesse tagasiviimist korraldab Päästeamet või Keskkonnaamet
- § 62 lg 2 Vigase või haige looma **elujõulisuse taastamist** korraldab Keskkonnaamet.

Õiguslik ja korralduslik raamistik

HELCOMI soovitus nr 31E/6:
Integreeritud plaanide koostamine
eluslooduse päästmiseks
reostusjuhtumi korral kõigis Helsingi
konventsiooni liikmesriikides

- **Eluslooduse pääste plaan** hõlmab reostuse tõttu kannatada saanud eluslooduse päästmiseks ja rehabiliteerimiseks vajalikke tegevusi
- **Reostunud eluslooduse pääste käsiraamat** koondab endas parimad praktikad eluslooduse päästmisel

Rollijaotus merereostusjuhtumi korral

Rollijaotus merereostusjuhtumi korral

Kaitsevägi (mervägi)

Juhib ja koordineerib reostustõrjealaseid tegevusi merealal (sh reostustõrjeüksuste kaasamine, proovide võtmine jne). Teavitab avalikkust merereostuse sündmusest.

Rollijaotus merereostusjuhtumi korral

Kaitsevägi (mervägi)

Juhib ja koordineerib reostustõrjealaseid tegevusi merealal (sh reostustõrjeüksuste kaasamine, proovide võtmine jne). Teavitab avalikkust merereostuse sündmusest.

Päästeamet

Kaasatakse madalas rannikumeres reostustõrjetöödele või oluliste rannalõikude kaitsmisel. Randa jõudmisel juhib merereostuse esmase ohu likvideerimist. Teavitab avalikkust rannikureostusest.

Rollijaotus merereostusjuhtumi korral

Kaitsevägi (mervägi)

Juhib ja koordineerib reostustõrjealaseid tegevusi merealal (sh reostustõrjeüksuste kaasamine, proovide võtmine jne). Teavitab avalikkust merereostuse sündmusest.

Päästeamet

Kaasatakse madalas rannikumeres reostustõrjetöödele või oluliste rannalõikude kaitsmisel. Randa jõudmisel juhib merereostuse esmase ohu likvideerimist. Teavitab avalikkust rannikureostusest.

Keskkonnaamet

Toetab merereostuse leviku prognoosimisel ja keskkonnaohtlikkuse hindamisel. Korraldab menetlustoimingud reostuse tekitaja välja selgitamiseks. Koordineerib vajadusel eluslooduse päästet ja rehabilitatsiooni.

Rollijaotus merereostusjuhtumi korral

Merereostusjuhtumi lahendamine

Kaitsevägi (merevägi)

Juhib ja koordineerib reostustõrjealaseid tegevusi merealal (sh reostustõrjeüksuste kaasamine, proovide võtmine jne). Teavitab avalikkust merereostuse sündmusest.

Päästeamet

Kaasatakse madalas rannikumeres reostustõrjetöödele või oluliste rannalõikude kaitsmisel. Randa jõudmisel juhib merereostuse esmase ohu likvideerimist. Teavitab avalikkust rannikureostusest.

Keskkonnaamet

Toetab merereostuse leviku prognoosimisel ja keskkonnoahtlikkuse hindamisel. Korraldab menetlustoimingud reostuse tekitaja välja selgitamiseks. Koordineerib vajadusel eluslooduse päästet ja rehabilitatsiooni.

Keskkonnaagentuur

Tagab ilmateadete ja -prognooside õigeaegse edastamise meremudelite ja reostuse liikumise prognoosi koostamiseks ja keskkonnoahu hinnangu andmiseks.

Riigilaevastik

Osaleb veesõidukitega merereostustõrjes.

Transpordiamet

Korraldab laevaliiklust ja tagab asjakohase navigatsioonihoiatuste edastamise vältimaks reostunud merealast läbisõitu.

Politsei- ja Piirivalveamet

Osaleb merereostuse avastamisel/tuvastamisel ning vajadusel reostustõrje abitöödel.

Sadamad

Vastutavad sadamas reostuse lokaliseerimise ja likvideerimise eest.

Kliimaministeerium

Korraldab reostustõrje ja reostuse ennetamise kulude hüvitamise menetluses suhtlust rahvusvaheliste kindlustusettevõtetega.

Rollijaotus merereostusjuhtumi korral

Kaitsevägi (merevägi)

Juhib ja koordineerib reostustõrjealaseid tegevusi merealal (sh reostustõrjeüksuste kaasamine, proovide võtmine jne). Teavitab avalikkust merereostuse sündmusest.

Päästeamet

Kaasatakse madalas rannikumeres reostustõrjetöödele või oluliste rannalõikude kaitsmisel. Randa jõudmisel juhib merereostuse esmase ohu likvideerimist. Teavitab avalikkust rannikureostusest.

Keskonnaamet

Toetab merereostuse leviku prognoosimisel ja keskkonnoahtlikkuse hindamisel. Korraldab menetlustoimingud reostuse tekitaja välja selgitamiseks. Koordineerib vajadusel eluslooduse päästet ja rehabilitatsiooni.

Keskonnaagentuur

Tagab ilmateadete ja -prognooside õigeaegse edastamise meremudelite ja reostuse liikumise prognoosi koostamiseks ja keskkonnoahtu hinnangu andmiseks.

Kohalik omavalitsus

Tagab vajadusel reostustõrje varustuse ja tehnika juurdepääsu merele ning korraldab reostuse randa jõudmisel selle koristamist oma territooriumilt.

Riigilaevastik

Osaleb veesõidukitega merereostustõrjes.

Transpordiamet

Korraldab laevaliiklust ja tagab asjakohase navigatsioonihoiatuste edastamise vältimaks reostunud merealast läbisõitu.

Politsei- ja Piirivalveamet

Osaleb merereostuse avastamisel/tuvastamisel ning vajadusel reostustõrje abitöödel.

Sadamad

Vastutavad sadamas reostuse lokaliseerimise ja likvideerimise eest.

Kliimaministeerium

Korraldab reostustõrje ja reostuse ennetamise kulude hüvitamise menetluses suhtlust rahvusvaheliste kindlustusettevõtetega.

Eestimaa Looduse Fond

Naftareostusalase valmisoleku tagamine vabatahtlike koondamise ja koolitamise näol; vabatahtlike töö koordineerimine.

Näiteid teistest reostusjuhtumitest

Sekkumisvajadus on paljuski sõltuv reostuse iseloomust

- Loodus tuleb ise reostusega toime/reostus hajub

Hüiglaslik õlilaik jões hajus sekkumiseta

Droonipilt Sauga jõe suudmes olevast õlireostusest. FOTO: LÄÄNE PÄÄSTEKESKUS

Päästjad tuvastasid läinud nädalal Pärnus Sauga jõe suudmes umbes 19 000 ruutmeetri suuruse õlilaigu. Keskkonnaamet oletab, et reostus võis tekkida inimlikust veast veesõiduki tankimisel.

Näiteid teistest reostusjuhtumitest

Sekkumisvajadus on paljuski sõltuv reostuse iseloomust

- Loodus tuleb ise reostusega toime/reostus hajub
- Vajab sekkumist edasise leviku tõkestamiseks

Päästjad paigaldasid järvele õlireostuse piiramiseks 100 meetrit rannikupoomi ning 150 meetrit õli absorbeerivat poomi. Foto: Mariliis Vest

🕒 2 minutit lugemist

Kaiu külje all asuva Karitsa järve pinnalt leitud naftasaaduse reostus ei olnud käesoleva nädala alguseks veel täielikult likvideeritud. Keskkonnaamet paneb inimestele südamele, et jätkuvalt on keelatud järves ujumine. Samuti ei ole praeguseks selgunud reostuse põhjus.

„Kui kellelgi on infot reostuse tekkepõhjuse kohta, palume sellest teada anda info@keskkonnaamet.ee,” teatas Keskkonnaamet käesoleva nädala alguses.

Rollijaotus muu veereostusjuhtumi korral

Päästeamet

Reostuse esmane lokaliseerimine
ehk reostuse leviku tõkestamine

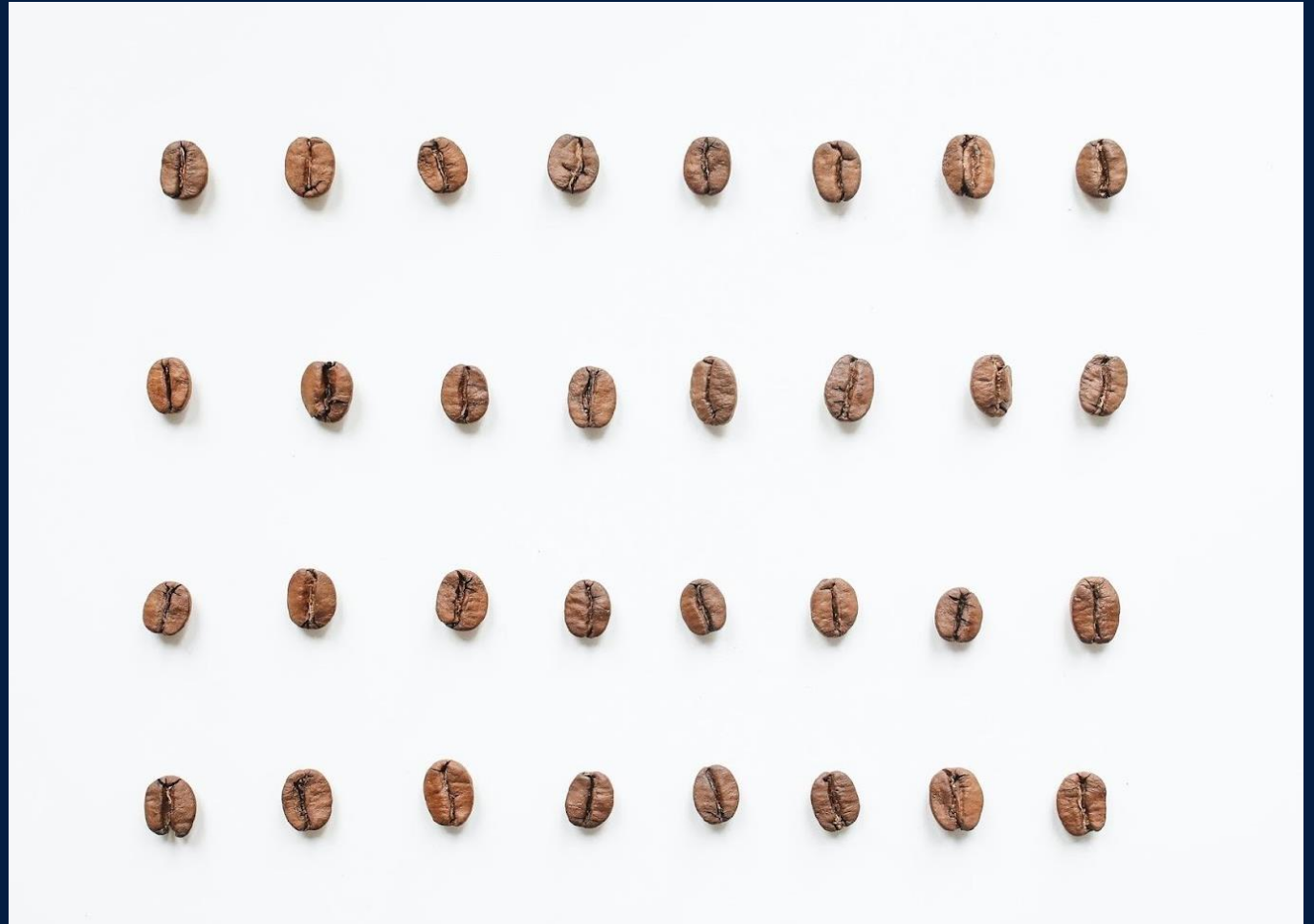
Rollijaotus muu veereostusjuhtumi korral

Kommunikatsioonist kriisis

Kriisi lahendamise
suurim vaenlane

SEGADUS

Kuressaare joogivees tuvastati taas kolibakter

Kommunikatsioon kriisilukorras

- Kiire,
- Täpne,
- Aus,
- Kaastundlik
- Praktiline

Veevahetus Kuressaare torustikus 15. mail Autor/allikas: Margus Muld/ERR

Kiirusta!

President Obama drinks a glass of filtered water from Flint during a meeting with local and federal authorities in Michigan, on May 4, 2016. Carlos Barria—Reuters

- ❖ Kiirustamine on kulutõhus
- ❖ Esmane info välja päeva/ tunni/ 15 min jooksul.
- ❖ Infovaakum tekib ja täitub sinust sõltumatult! Sea sisse inforutiin.
- ❖ Ära unusta – sa ei ole üksi

Ole aus ja täpne

- ❖ Mida me teame? Mida ei tea?
- ❖ Usaldus on kriisis eriti kriitilise tähtsusega
- ❖ Milline oht ja selle ulatus?

Tõsta fookusesse kannatanu

- ❖ Mida me teame? Mida ei tea?
- ❖ Mida me teeme, et olukorda lahendada?
- ❖ Milline oht ja selle ulatus?

Anna käitumisjuhised

- ❖ Mida mina teha saan? Kuidas ma end ise aitan?
- ❖ Kriis käivitab
- ❖ Juhitud tegutsemine hoiab ära ootamatused

Kommunikatsioon kriisiolukorras

- Mis juhtus, millal ja kellega?
- Kui suur on probleemi ulatus?
Mida me sellest teame, mida veel ei tea?
- Mida me edasi teeme?

Delfi RUS Ärielt Sport Kroonika Eesti Naine Eesti Päevaleht Maaleht Ekspress

EESTI 13.10.2025, 11:12

Kas Saaremaal vohab taas kolibakter? Ametnik: veeproovid on puhtad (12)

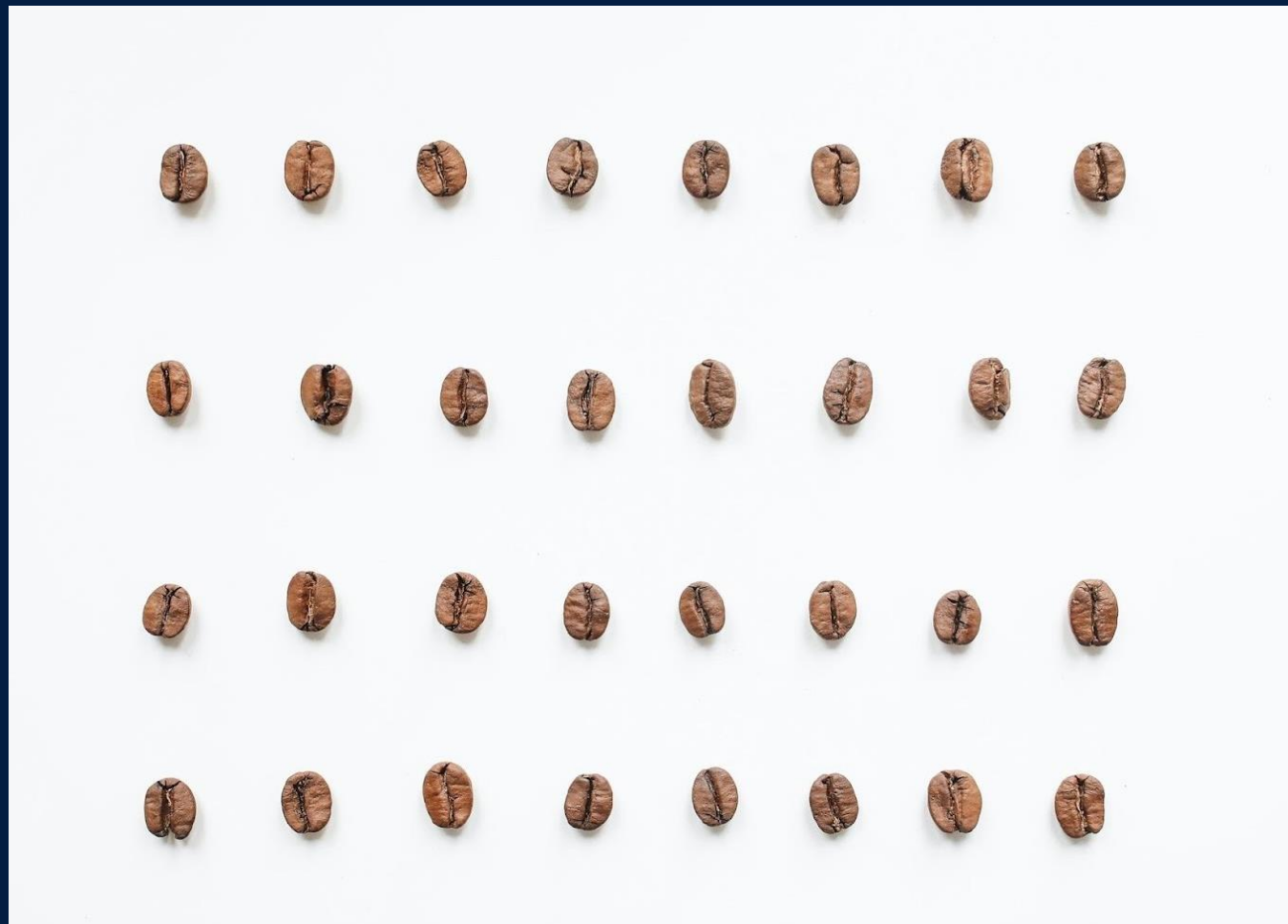
 Elisabeth Viil
elisabeth.viil@delfi.ee

🔖 f 🌐

Kriisi lahendamise
suurim sõber

Korrastatud koostöö

Kuidas info inimesteni jõuab?

Kriisikommunikatsiooni kanalid:

KOV digikanalid

SAAREMAA VALD

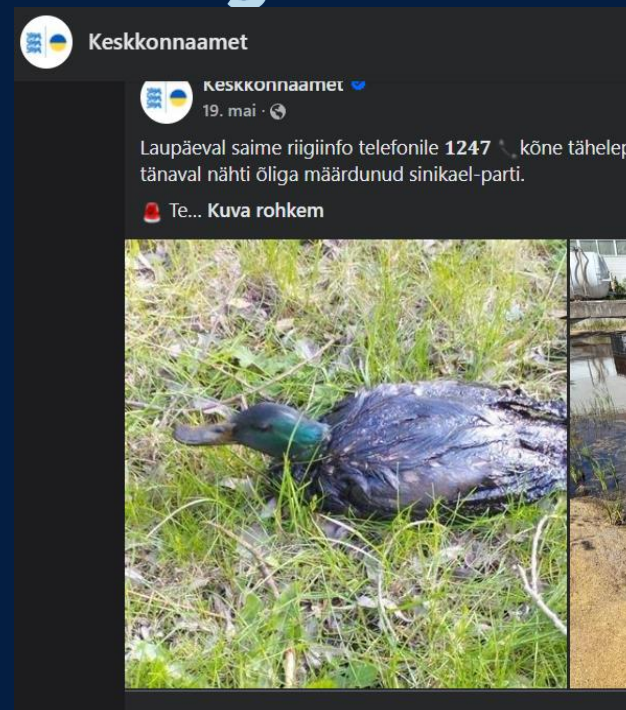
Uudised

Kuressaare kraanivees baktereid ei tuvastatud, kuid kordusproovide selgumiseni on keetmine soovituslik

08.05.2025 | 12:40

Kures
Foto:

Ameti digikanalid

Keskkonnaamet

19. mai ·

Laupäeval saime riigiinfo telefonile 1247 kõne tähelepanu tänaval nähti õliga määrdunud sinikael-parti.

Te... Kuva rohkem

Kriis.ee ja 1247

KRIIS.EE

Kuusalu vallas testitakse taas sireeni helitugevust ja erinevaid helifaile

Päästeamet korraldab täna sireenide tehnilise testi, kus kasutatakse vaikset...

Päästeamet testib 30. oktoobril piiksuheliga sireene

**Kommunikatsiooni juhib
see, kes lahendab
olukorda.**

